

*“Ersin Arioglu’nun Cumhurbaskanimizin
Deneme Bilim Merkezini ziyaretleri,
Istanbul Bilim Merkezine dogru sergisinin
açilisi ve Istanbul Bilim Merkezi için
ilk çivi çakma töreninde yaptigi
açilis konusmasi”
20 Kasim 2000 DBM-Taskisla*

**Sayin Cumhurbaskanim;
Degerli Bilim Dostu Konuklarimiz;**

Bugün ne kadar sevinçli; ve ne güzel bir gün. Bilimden haberdar, bilim ile elele, bilgi isleyen ve teknoloji üreten bir Türkiye ülküsü etrafında kilitlenenlerin bir bölümü; çok mütevazı, fakat anlami çok yüksek bir tören için, Deneme Bilim Merkezinde toplandılar. Sayin Cumhurbaskanimiz; biraz sonra yapacaklari konusmalari ve Istanbul Bilim Merkezi proje sergisinde çakacaklari, sembolik temel çivisi ile, ülkemizin bilim tarihine, önemli bir kilometre tasi yerlestirecekler. Bu sölene hos geldiniz. Katiliminizla, Vakfimize onur verdiniz. Sizlere; Vakif Yönetim Kurulu adına; tesekkürler sunuyorum.

Sayin Cumhurbaskanim;

Toplumlarin sosyo – ekonomik gelisme nedenleri üzerinde arastirma yapanlar, 1950’li yillarda ilginç bulgulara ulastilar. Amerikalı iktisatçi Solow, 1957 yilinda yayinladigi ünlü incelemesinde söyle söylüyordu: **“Bilinen ekonomik büyüme nedenlerine, (kapitalin ve işçi emeginin kalitesinin artmasina) yeni bir unsur daha eklenmistir: Teknolojik gelisme. Ekonominin arizasiz ve eflasyonsuz büyümesi için, teknolojik gelisme sarttir. Bugün, ekonomide teknolojik gelismeleri artiracak iklimlendirmeyi saglamak; devletlerin en önde gelen görevleri arasina girmistir. Ayrica; devlet gelirlerinin en verimli degerlendirme alanı, teknolojik gelismelere yapılacak yatirimlardir.”** Solow, Baskan Kennedy’nin danismani olarak, fikirleri dogrultusunda aya insanli seyahat projesinin en büyük destekçisi oldu, ayrica bahsi geçen çözümlenmesiyle 1987 yilinda Nobel Ekonomi ödülü aldı.

Sayin Cumhurbaskanim;

Endüstri toplumlari gelistikçe, büyümeyi gerçeklestiren unsurlar içinde, önce kapital ve işçi emeginin oranı küçüldü; gelisme devam ettikçe teknolojinin katkisi büyüdü. Gelisme daha da artınca, büyümeyi gerçeklestiren unsurlara yeni bir bileşen eklendi **Bilgi ve Bilgi Isleme**. Daha teknik bir tabirle **entellektüel kapital**. Böylece; insanlık mal ve sermaye biriktirme evresinden, **bilgi biriktirme** evresine geçti. Bu değisimin anahtar kavramlarinin basında, **varligini sürdürülebilir çözümlerle** sorunlarimizi çözmek yer almaya basladı. Böyle davranan toplumlar, **varligini sürdürülebilir** olarak nitelendi. Diger kelimelerle, **sorumlu toplumlar** veya **bilgi toplumu** olarak da anildilar. Brown bu tanımı basitçe söyle tariflemektedir: **Varligini sürdürebilen toplum, gelecek kusaklarin beklentilerini ve onlar için gerekli firsatlari eksiltmeden, kendi gereksinimlerini karsilayan ve sorunlarini çözebilen toplumdur.**

✓

Sayın Cumhurbaskanim;

Günümüzde eğitim ve öğrenme faaliyetleri evde, okulda, işyerinde ve mümkün olan her yerde ve her fırsatta birbirinin içine girerek, bütünleşerek hayat boyunca devam eden bir serüvene dönüşmektedir. Bilgi toplumlarının bireylerinden beklentisi, **bilgi ve teknoloji okur yazarlığı** ve hatta **bilim okur yazarlığı** dir. Bilginin ve mevcut bilgileri işleyerek daha verimli yeni bilgiler edinmenin bu kadar önem kazandığı günümüzde; öğrenmeyi kolaylaştıracak, **kavrayarak derinlesmesine** öğrenmeyi destekleyecek, öğrenmeyi zevkli kılacak, çok maksatlı yeni ortamlara gereksinim duyulması doğaldır. 1960'li yıllardan itibaren; **Bilim Merkezleri** olarak ortaya çıkan; yeni öğrenme alanlarının sayıları bu nedenle hızla artmaktadır. Bugün, dünyada 1000'i aşkın faal bilim merkezi, bulunmaktadır. Yalnız 2000 yılında yaklaşık, 73 yeni bilim merkezi daha hizmete girecektir. Bilim Merkezlerinin ziyaretçileri de hızla artmakta olup, yılda dört yüz milyonu aşmıştır.

Sayın Cumhurbaskanim;

Türkiye'nin gerçeklerini bilen, dogmakta olan yeni uygarlığın içinde Türkiye'nin kuvvetli ve saygın bir pozisyon alması gereğine inanan bir grup akademisyen, eğitmen, iş adami, yönetici ve sanatkar bir araya geldiler. Yalnız gerçekleri bilen olmak ve söylemek yetmez; ayaga kalkıp bir şeyler yapmak gerek dediler. Her şeyi devletten beklemek olmaz, biz başlayalım devletin eli erer dediler ve BİLİM MERKEZİ VAKFI'ni, 1995 yılının eylülünde kurdular.

Vakfimizin; bugüne kadar yaptığı ulusal ve uluslararası birçok faaliyetler arasında her yıl yapılması gelenek haline gelen 4 bilim senliği yapıldı. Her yıl iki hafta süren dört **Bilim Senliğinde**, toplam katılımcıların sayısı 180.000'e ulaştı. Vakfimizin önemli başarılarından birisi de; **Deneme Bilim Merkezini** planladığımız zamanda bitirerek bugüne kadar hiçte küçümsemeyecek sayıda (240.000) ziyaretçiyi ağırlamış olmamızdır. Deneme Bilim Merkezimiz gerek faaliyetlerinin çeşitliliği, gerekse ziyaretçi ağırlama kapasitesi ile dünya ortalamasında hizmet veren ve devletimizden hiç bir maddi katkı alınmaksızın yapılan ve çalıştırılan bir bilim merkezidir. Ama İstanbul için çok yetersizdir.

Sayın Cumhurbaskanim, Degerli Bilim Dostlari;

1996 yılında vakfimiz İstanbul'da ve 1.200.000 ziyaretçi kapasiteli çağdas ve kapsamlı bir Bilim Merkezini kurmak üzere yola çıkıyordu ama, ana ereği bütün yurdu bilim merkezleri ile donatmaktı. Yaptığımız hesaplar, Türkiye'nin en az toplam kapalı alanı 170.000 m² ulanan 84 bilim merkezine gereksinimi olduğunu göstermektedir. Bunun anlamı 120.000.000 \$ yatırım, 6000 gösteri birimi ve 4000 yeni iş demektir. 84 Bilim Merkezi; yılda yapılacak 15 milyon dolarlık bir yatırım hızı ile; önümüzdeki 8 yıl içinde yurt sathında örgütlenebilir görülmektedir. 84 Bilim Merkezinin toplam yıllık ziyaretçi kapasitesi 17 milyon civarındadır. Yurt sathında örgütlenme çalışmalarımız planlama aşamasında olup, sürdürülmektedir.

Sayın Cumhurbaskanim;

İstanbul Bilim Merkezi 60.000 m² yerleşim alanı içinde 18.000 m² kapalı inşaat alanı olan ve günde 4.000 kişiye bilimsel hizmet vermek üzere türünde uluslararası en ilginç 5-6 Bilim Merkezi arasına girebilecek bir bilim merkezidir. Ülkemizin gereksinimleri, bilimin gelişmeleri gözetilerek planlanmıştır ve Türkiye'nin en kapsamlı ilk eko-sistem projesidir. Ziyaretçilerine **sürdürülebilir çözümler** konusunda derin anlayışlar sunabilecektir.

Merkez iki asama halinde inşa edilecek ve yatırım yaklaşık 30 milyon dolar tutacaktır. Yatırımın %30'u kurucularımızdan, %20'si özel destekçi şirketlerden, %20'si kampanyalardan, %20'si Milli Eğitim Bakanlığından geriye kalan %10'u ise yurtiçi ve yurtdışı araştırma kurumlarından temin edilecek fonlarla finanse edilecektir. Vakfimizin tüm işlemleri uluslararası yeminli bir mali danışman şirket tarafından denetlenmektedir. Mali raporlarımız internet sayfalarımızda sürekli güncelleştirilerek halkımızın bilgisine sunulacaktır.

Değerli Bilim Elçileri;

Sizler toplumumuzun önderlerisiniz. Kesinlikle biliyorum ki, bugün burada bulunan herkes, Türk insanının aklında dolan güncel soruları ve istemleri basiretle okumaktadır. Türk insanının kafasında bugünlerde en çok gezinen düşünceler **yarınları** için duyduğu endiselerdir. Bu endiseler, kursun gibi ağır **sorulara** ve bu sorularla çerçevelenmiş bilinçli **istemlere** henüz dönüşmemiş olabilir. Ancak hergün toplumumuzda sergilenen davranışlar ve Türk insanının yüzüne yapışmış gülmek ve gülümsemekten uzak ifadeler, gözlerine mişlanmış bakışlar; bilinçli sorulardan daha iyi konuşmaktadır. İstemler daha yüksek sesle haykırışlara dönüşmeden, çözümler üretmek; hem toplumsal maliyet; hemde elde edilecek sonuçların verimi açısından; daha **akilci** bir yoldur. Bu yolu önceden oluşturmak, toplum önderlerinin doğal görevleridir. Biliyorum; Türkiye'nin bilimsiz ve hukuksuz kalmasına, sosyal ve kültürel yapılarındaki çözümlere, dış politikada haksız sıkıştırılmasına rızanız yok. Bilgi işleyen, üreten, evrensel boyutta rekabetçi, dünyada saygın, yarınına güvenle bakan, her türlü endiseden uzak, çağdas uygarlığın güzelliklerini yaşayabilen mutlu bir Türkiye düşünüyorsunuz. Bu nedenle Türkiye'yi bilim yoluna perçinlemek çivilemek istiyorsunuz. Bunun için buradasınız.

Sayın Cumhurbakanım;

Bilgi işleme, bir toplumda gereginde uygulandığında; o topluma muhtesem ödülleri sunar. Bilgi üretimi sözkonusu olduğunda; hiçbir ülkenin mevcut doğal kaynak bolluğu ve zenginlikleri; üstünlük yaratamaz. Gerekli tek üstünlük; evrensel olarak mevcut bilgilerden faydalanabilme yeteneğidir. Bu işe; toplumların **egitimdeki başarı** sorunu olup; yalnızca ülkede yaşayanların **bilgi işlemeyi bilip, bilmemesine** bağlıdır.

Değerli Bilimseverler;

Bilgi işlemeyi atesleyen kurumların başında bilim merkezleri gelir. Bilim Merkez'leri evdeki ve okuldaki eğitimlere alternatif olamaz, ama onları kesinlikle tamamlar. Eksiklerine yer koyar, yerine konulmasını sağlamlaştırır. Bilim Merkezleri ziyaretçilerine öğrenme sevgisi, keşfetme mutluluğu ve deney yapma heyecanı sunar. Fakat en önemlisi Bilim Merkezi ortamları, **bilimsel düşünmenin** yöntemi konusunda ve **sorgulama** metodları için benzersiz **esin** kaynakları yaratırlar. Topluma, kendisine ve doğaya soru soran, sorgulayan bireyler ulusları için birer **milli hazine** ve dünya için ise birer armagandır. Yarının milli hazinelerini ortaya çıkarmak ve onlara toplumun sunması gerekli ilgiyi göstermek bilim merkezlerinin en önemli görevleri arasındadır. Bilim Merkezlerinin kamusal görevlerinin başında **tarafsız ve bilimsel kişiliklerini** oluşturmak gelir. Ayrıca Bilim Merkezleri bilimi; halk diline tercüme eder; toplumda merak duygusu ve bilim suuru uyandırır, anlamlı öğrenme sağlar, bilim konusunda sinerji yaratır. Bütün bu hususlar daha **kaliteli bir yaşama uzanan** yoldur. Diğer kelimelerle **toplumsal değişimin** ve sıçramanın hem müjdecisi, hem de **uyarıcılarıdır**.

Sayın Cumhurbaskanim ve Bilim Dostlari;

Bilim Merkezi Projeleri, **çok güzel projeler**'dir. Özellikle, projenin devletin disinda baslatilmis olmasi ve devletin katkisinin azligi bu toplumsal **hareketin kuvvetini**, toplumun bilime olan ilgisinin **uyanma siddetini** gösterir. Bu nedenle Vakfimiz tarafından örgütlenen bilim merkezleri kurma tesebbüsü, halkimizin bilime susamisliginin açık bir belgesidir. Vakfimiz ve projelerimiz, ulastigi fikir seviyesi ile uluslararası bir düzeye; gördüğü yaygın ilgi ile ulusal bir nitelige ulasmistir. Bu özellikleri ile vakfimiz ve projelerimiz her türlü desteği hak etmektedir. Sizleri bugün, **Türkiye için, bilim için, degisim için ve Istanbul Bilim Merkezi için** hep beraber çivi çakmaya davet ediyorum.

Sayın Cumhurbaskanim;

Bu duygu ve düşüncelerle, bu yapıyı bes yıl süreyle Vakfimizin Deneme Bilim Merkezi olarak kullanımına tahsis eden Istanbul Teknik Üniversitesine, Vakfimiz adına tesekkürlerimi sunmak istiyorum. Diğer taraftan, Istanbul Bilim Merkezi'ni kurmak için Davutpasa Kampüsünde 60.000 m² yer ayıran Yıldız Teknik Üniversitesi Yönetim Kuruluna, Sayın Rektör Ayhan Alkis'in sahsında vakfimizin sükran hislerini sunmayı görev biliyorum. Ayrıca bugüne kadar çeşitli vesilerle vakfimize maddi ve manevi katkılarını esirgemeyen bilim dostu mümtaz sirket ve bilimsever toplum liderlerine tesekkür ederim. Deneme bilim Merkezini bugünkü yapısına ulastıran, isimsiz kahramanlara ve emegi geçen herkese vakfim adına kucak dolusu takdirler, sevgiler, tesekkürler sunmaktan mutluluk duyuyorum.

Sabriniza ilgilinize tesekkür eder, saygılar sunarım.

Sayın Cumhurbaskanim, sizi konusmanizi yapmak üzere saygiyla kürsümüze davet etmek istiyorum. Arz ederim.

Ersin ARIOGLU

DBM -Taskisla / 20.11.2000